

† CALINIC  
Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților

TRILOGIA CUVÂNTULUI  
PREDICI LA DUMINICILE DE PESTE AN

Editura Crimca  
Suceava, 2022

## CUPRINS

|                                                                                                           |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| NOTĂ EDITORIALĂ                                                                                           | 5         |
| <b>I. PERIOADA PENTICOSTARULUI</b>                                                                        | <b>9</b>  |
| Învierea Domnului ( <i>Sfintele Paști</i> )                                                               |           |
| Învierea lui Hristos – arvuna învierii noastre                                                            | 11        |
| Duminica a II-a după Paști ( <i>a Sf. Apostol Toma</i> )                                                  |           |
| Domnul meu și Dumnezeuul meu!                                                                             | 17        |
| Duminica a III-a după Paști ( <i>a Femeilor Mironosițe</i> )                                              |           |
| Femeia – darul lui Dumnezeu făcut bărbatului                                                              | 21        |
| Duminica a IV-a după Paști ( <i>Vindecarea slăbănogului de la Vitezda</i> )                               |           |
| Slăbănogul – martor al învierii din moartea păcatului                                                     | 27        |
| Duminica a V-a după Paști ( <i>a Samarinenței</i> )                                                       |           |
| Hristos – Apa cea vie                                                                                     | 33        |
| Duminica a VI-a după Paști ( <i>Vindecarea orbului din naștere</i> )                                      |           |
| Orbul din naștere – unul dintre martorii Învierii                                                         | 39        |
| Duminica a VII-a după Paști ( <i>a Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic; Rugăciunea lui Iisus</i> ) |           |
| Rugăciunea este nervul sufletului                                                                         | 45        |
| Duminica a VIII-a după Paști ( <i>a Rusaliilor</i> )                                                      |           |
| Cincizecimea – pecetluirea Bisericii cu Duhul Sfânt                                                       | 53        |
| <b>II. PERIOADA OCTOIHULUI</b>                                                                            | <b>59</b> |
| Duminica I după Rusalii ( <i>a Tuturor Sfinților</i> )                                                    |           |
| Mărturisirea lui Hristos – garanția dobândirii mântuirii                                                  | 61        |
| Duminica a II-a după Rusalii ( <i>a Sfinților Români</i> )                                                |           |
| Sfinții – mlădițe din Hristos                                                                             | 65        |
| Duminica a III-a după Rusalii ( <i>Despre grijile vieții</i> )                                            |           |
| Omul este ceea ce vede                                                                                    | 73        |
| Duminica a IV-a după Rusalii ( <i>Vindecarea slugii sutașului</i> )                                       |           |
| Credința în Dumnezeu – remediul oricărei suferințe                                                        | 79        |

|                                                                                                                                                                                            |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Duminica a V-a după Rusalii<br>( <i>Vindecarea celor doi demonizați din ținutul Gadarei</i> )<br>Ghimpele din trupul omului                                                                | 83  |
| Duminica a VI-a după Rusalii<br>( <i>Vindecarea slăbănogului din Capernaum</i> )<br>Înviearea din moartea păcatului                                                                        | 89  |
| Duminica a VII-a după Rusalii<br>( <i>Vindecarea a doi orbi și a unui mut din Capernaum</i> )<br>Orbii, mușii și surzii sunt toți cei care nu pot vedea,<br>auzi și vorbi despre Dumnezeu! | 95  |
| Duminica a VIII-a după Rusalii ( <i>Înmulțirea pâinilor</i> )<br>Dumnezeu nu îngăduie să fie risipite darurile Sale,<br>nici chiar atunci când acestea prisosesc!                          | 99  |
| Duminica a IX-a după Rusalii ( <i>Umblarea pe mare – Potolirea furtunii</i> )<br>Îndrăzniți, Eu sunt; nu vă temeți!                                                                        | 105 |
| Duminica a X-a după Rusalii ( <i>Vindecarea lunaticului</i> )<br>Cred, Doamne! Ajută necredinței mele!                                                                                     | 111 |
| Duminica a XI-a după Rusalii ( <i>Pilda datornicului nemilostiv</i> )<br>Omul este veșnic dator lui Dumnezeu!                                                                              | 117 |
| Duminica a XII-a după Rusalii ( <i>Tânărul cel bogat</i> )<br>Drumul spre Împărăția lui Dumnezeu trece pe la ușa săracului                                                                 | 123 |
| Duminica a XIII-a după Rusalii ( <i>Pilda lucrătorilor celor răi</i> )<br>Să dăm roadele cele bune la timpul cuvenit                                                                       | 127 |
| Duminica a XIV-a după Rusalii ( <i>Pilda nunții fiului de împărat</i> )                                                                                                                    | 133 |
| Duminica a XV-a după Rusalii ( <i>Porunca cea mare din lege</i> )                                                                                                                          | 137 |
| Duminica a XVI-a după Rusalii ( <i>Pilda talanților</i> )<br>Atenție la cum vă gestionați talanții dați vouă de Dumnezeu!                                                                  | 141 |
| Duminica a XVII-a după Rusalii ( <i>a Canaanencei</i> )<br>Rugăciunea sârguitoare Îl sensibilizează pe Dumnezeu                                                                            | 145 |
| Duminica a XVIII-a după Rusalii ( <i>Pescuirea minunată</i> )<br>Prinși în năvodul iubirii lui Hristos                                                                                     | 149 |
| Duminica a XIX-a după Rusalii ( <i>Predica de pe munte – Iubirea vrăjmașilor</i> )<br>Iubirea vrăjmașilor – noutatea absolută adusă lumii de Hristos                                       | 155 |
| Duminica a XX-a după Rusalii ( <i>Înviearea fiului văduvei din Nain</i> )                                                                                                                  | 161 |
| Duminica a XXI-a după Rusalii ( <i>Pilda semănătorului</i> )<br>Să nu risipim cele spirituale                                                                                              | 167 |

|                                                                                                                                                  |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Duminica a XXII-a după Rusalii ( <i>Bogatul nemilostiv și săracul Lazăr</i> )<br>„Aici” versus „Dincolo”                                         | 173 |
| Duminica a XXIII-a după Rusalii<br>( <i>Vindecarea demonizatului din ținutul Gherghesenilor</i> )<br>Fără Hristos suntem într-o continuă robie   | 177 |
| Duminica a XXIV-a după Rusalii ( <i>Învierea fiicei lui Iair</i> )<br>Când moartea se dovedește a fi somn                                        | 183 |
| Duminica a XXV-a după Rusalii ( <i>Pilda samarineanului milostiv</i> )<br>Hristos nu rămâne dator nimănui!                                       | 189 |
| Duminica a XXVI-a după Rusalii<br>( <i>Pilda bogatului căruia i-a rodit țarina</i> )<br>Milostenia care îmbogățește                              | 193 |
| Duminica a XXVII-a după Rusalii ( <i>Tămăduirea femeii gârbove</i> )<br>Gârbovirea – suferința unei lumi lipsite de Hristos                      | 197 |
| Duminica a XXVIII-a după Rusalii ( <i>Pilda celor poftiți la cină</i> )<br>Împreună-cinarea cu Dumnezeu în Liturghie                             | 203 |
| Duminica a XXIX-a după Rusalii ( <i>a celor zece leproși</i> )<br>Lepra trupească versus lepra sufletească                                       | 207 |
| Duminica a XXX-a după Rusalii<br>( <i>Dregătorul bogat – Păzirea poruncilor</i> )<br>Crucea stabilește poziția omului în univers                 | 211 |
| Duminica a XXXI-a după Rusalii ( <i>Vindecarea orbului din Ierihon</i> )<br>Doamne, vreau nu să văd, ci să Te văd!                               | 217 |
| Duminica a XXXII-a după Rusalii ( <i>a lui Zahen</i> )<br>Zaheu – model biblic prin excelență al pocăinței                                       | 221 |
| Duminica dinaintea Botezului Domnului<br>Și mulți se botezau, mărturisindu-și păcatele                                                           | 225 |
| Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci<br>Crezând lui Hristos vom avea viață veșnică                                                         | 229 |
| Duminica dinaintea Nașterii Domnului<br>( <i>a Sfinților Părinți după trup ai Domnului</i> )<br>Ancorarea în umanitate a lui Dumnezeu            | 235 |
| Duminica după Botezul Domnului ( <i>Începutul propovăduirii Domnului</i> )<br>Eu sunt Lumina lumii                                               | 241 |
| Duminica după Înălțarea Sfintei Cruci<br>( <i>Luarea Crucii și urmarea lui Hristos</i> )<br>Urmarea lui Hristos presupune maxima dăruire de sine | 245 |

|                                                          |     |
|----------------------------------------------------------|-----|
| Duminica după Nașterea Domnului ( <i>Fuga în Egipt</i> ) | 251 |
| Comoara din disprețuitul Nazaret                         |     |

## III. PERIOADA TRIODULUI 257

|                                                                           |     |
|---------------------------------------------------------------------------|-----|
| Duminica a XXXIII-a după Rusalii ( <i>a Vameșului și a Fariseului</i> )   | 259 |
| În smerenie se odrășește slava lui Dumnezeu                               |     |
| Duminica a XXXIV-a după Rusalii ( <i>a Întoarcerii Fiului Risipitor</i> ) | 263 |
| Orice întoarcere este posibilă                                            |     |
| Duminica Înfricoșătoarei Judecăți ( <i>a Lăsatului sec de carne</i> )     | 269 |
| Milostenia șterge mulțime de păcate                                       |     |
| Duminica Izgonirii lui Adam din Rai ( <i>a Lăsatului sec de brânză</i> )  | 275 |
| Nimic nu rămâne nerecompensat de Dumnezeu                                 |     |
| Duminica I din Post ( <i>a Ortodoxiei</i> )                               | 285 |
| Icoanele – imagini văzute ale Nevăzutului                                 |     |
| Duminica a II-a din Post ( <i>a Sf. Grigorie Palama</i> )                 | 291 |
| Îndrăznește, fiule!                                                       |     |
| Duminica a III-a din Post ( <i>a Sfintei Cruci</i> )                      | 297 |
| Crucea – puterea lui Dumnezeu                                             |     |
| Duminica a IV-a din Post ( <i>a Sf. Ioan Scărarul</i> )                   | 303 |
| „Cred, Doamne! Ajută necredinței mele”                                    |     |
| Duminica a V-a din Post ( <i>a Cuvioasei Maria Egipteanca</i> )           | 309 |
| Iisus mergea înaintea lor                                                 |     |
| Duminica a VI-a din Post ( <i>a Intrării Domnului în Ierusalim</i> )      | 313 |
| O primire din interes!                                                    |     |

## **I. PERIOADA PENTICOSTARULUI**

## ÎNVIEREA DOMNULUI (*Sfintele Paști*)

### Învierea lui Hristos – arvuna învierii noastre

„La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul. Acesta era întru început la Dumnezeu. Toate prin El s-au făcut; și fără El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut. Întru El era viață și viața era lumina oamenilor. Și lumina luminează în întuneric și întunericul nu a cuprins-o. Fost-a om trimis de la Dumnezeu, iar numele lui era Ioan. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească despre Lumină, ca toți să creadă prin el. Nu era el Lumina, ci ca să mărturisească despre Lumină. Cuvântul era Lumina cea adevărată care luminează pe tot omul care vine în lume. În lume era și lumea prin El s-a făcut, dar lumea nu L-a cunoscut. Întru ale Sale a venit, dar ai Săi nu L-au primit. Și celor câți L-au primit, care cred în numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu, Care nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci de la Dumnezeu s-au născut. Și Cuvântul S-a făcut trup și S-a sălășluit între noi și am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har și de adevăr. Ioan mărturisea despre El și striga, zicând: Acesta era despre Care am zis: Cel care vine după mine a fost înaintea mea, pentru că mai înainte de mine era. Și din plinătatea Lui noi toți am luat, și har peste har. Pentru că Legea prin Moise s-a dat, iar harul și adevărul au venit prin Iisus Hristos” (Ioan 1, 1-17).

### Hristos a înviat!

Învierea lui Hristos este singura care ne garantează trecerea de la viața actuală, robită legilor naturii, la viața absolută, în care materia este transfigurată în Duhul Sfânt, mai presus de legile care o robesc.

Mântuitorul Hristos, luând trupul nostru, a învins moartea în trup, prin Învierea Lui, așa încât învierea noastră a devenit posibilă grație Învierii Lui, după cum El Însuși a zis: „Eu sunt învierea și

viață; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi. Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri în veac” (*Ioan* 11, 25-26).

Prin Înviere, Domnul nostru Iisus Hristos, dincolo de biruința vieții asupra morții, umple existența noastră de sfințenie, după cum reiese din idiomela *Canonului Sfintelor Paști*, Cântarea a 7-a: „Cât este de sfințită, cu adevărat, și mult prăznuită și strălucită această noapte de mântuire, mai înainte vestitoare fiind a zilei celei purtătoare de lumină, a Învierii, întru care lumina cea fără de ani, din mormânt, tuturor a strălucit”.

Omul, prin comunicare și în comuniune cu Hristos, în viața aceasta trecătoare, primește atât învierea în duh: „Adevărat, adevărat zic vouă, că vine ceasul, și acum este, când morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu și cei ce vor auzi vor învia. Căci precum Tatăl are viață în Sine, așa I-a dat și Fiului să aibă viață în Sine” (*Ioan* 5, 25-26), cât și o anumită arvună a participării la Învierea Lui cu trupul: „Nu vă mirați de aceasta; că vine ceasul în care toți cei din morminte vor auzi glasul Lui, și vor ieși cei care au făcut cele bune, spre învierea vieții, iar cei ce au făcut cele rele, spre învierea osândirii” (*Ioan* 5, 28-29).

Se spune că la învierea cea de obște fiecare om botezat în numele Preasfintei Treimi se va îmbrăca cu un trup eliberat de orice dependență, care va păstra datele lui personale.

Aceasta este slava despre care vorbește Sf. Apostol Pavel în *Epistola* adresată filipenilor: „Așteptăm Mântuitor, pe Domnul Iisus Hristos, care va schimba la înfățișare trupul smereniei noastre, ca să fie asemenea trupului slavei Sale” (*Filipeni* 3, 20-21).

Sau, atunci când le scrie corintenilor: „Iar noi toți, privind ca în oglindă, cu fața descoperită, slava Domnului, ne prefacem în același chip din slavă în slavă, ca de la Duhul Domnului” (2 *Corinteni* 3, 18).

Cei din această slavă, numită *Rai*, văd prin toate atât pe Dumnezeu, cât și sensul suprem al tuturor lucrurilor.

Universul însuși este plin de sens, de aceea se afirmă despre el că „este plin de verdeață și de lumină”, ambianță care le conferă celor din *Rai* fericirea veșnică (cf. *Romani* 8, 19-21; 2 *Petru* 3, 13).

Acolo, cerul va fi mai luminos decât cel pe care îl vedem acum, iar pe pământ, afirmă părintele Dumitru Stăniloae, vom regăsi, în noutatea lui, o frumusețe indescritibilă, dată de acea verdeață care

nu se vestejește, împodobită cu flori luminoase de o varietate cu totul spirituală.

În împărăția lui Dumnezeu, oamenii nu vor mai avea nevoie de mâncare și băutură, întrucât trupurile lor vor fi transfigurate (*1 Corinteni* 15, 44).

Prin legea iubirii – iubirea va ține în toate o ordine superioară, nesupusă stricăciunii (*1 Corinteni* 15, 42, 53) – cei ce vor învia își vor simți reciproc prezența oricând vor voi.

Și toți se vor simți în Hristos, trăit El însuși ca prezență iubitoare, în toate și între toate.

Oamenii vor fi foarte asemănători îngerilor – fiindcă „nici să moară nu mai pot, căci sunt la fel cu îngerii și sunt fii ai lui Dumnezeu, fiind fii ai învierii” (*Luca* 20, 36) – și se vor trăi unii pe alții prezenți, în transparența lor, care le va copleși trupurile, și fiecare, spune părintele Stăniloae, va fi văzut în unicitatea lui.

Și trupurile celor din iad se vor păstra ca „unicități neanulate ale lui Dumnezeu”, întrucât Dumnezeu vrea să respecte în veci libertatea celor care au refuzat iubirea Lui. Numai că această nestrăicăciune a trupurilor lor va echivala cu o viață chinuită, întrucât aceștia vor purta nestrăicăciunea (*1 Corinteni* 15, 53) asemenea unor răni care nu se distrug, nici nu se vindecă. Ei suferă „neconsumabilul foc de acolo”, concluzionează părintele Stăniloae, precum și necomunicarea iubirii întreolaltă, lipsa totală de sens sau întunericul care le învâluie existența.

În întunericul lor, ei nu mai văd pe nimeni, deoarece ei cred că în întunericul ce-i înconjoară sunt și ceilalți, pe care îi simt în „comunicarea necomunicării lor”. Întunericul acesta, numit „întunericul cel mai dinafară” (*Matei* 8, 12), reprezintă maximum înstrăinării de Dumnezeu.

Învierea a fost actul suprem al lui Dumnezeu față de noi. Hristos Însuși a spus: „Că aceasta este voia Tatălui Meu, ca oricine vede pe Fiul și crede în El să aibă viață veșnică, și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi” (*Ioan* 6, 40).

Or, o astfel de înviere se întâmplă anticipativ cu fiecare dintre noi, mai ales atunci când primim Sfânta Împărtășanie, la care nu se poate ajunge decât prin Cruce, care este fereastra noastră spre Înviere.

Prin Cruce, numele Hristos este numele Celui Care prin Înviere a biruit moartea, iadul și păcatul și Care garantează, în mod concret,

și învierea noastră. Or, cine respinge Crucea respinge Învierea, întrucât acestea sunt de nedespărțit.

De aceea, când rostim numele Domnului Hristos știm că vom învia și noi. Pentru că dacă n-ar fi înviat Hristos ca să rămână veșnic viu, n-ar fi putut avea loc, și nici n-ar putea să aibă loc, în mod continuu, învierea noastră din moartea păcatului, prin împărtășirea cu Trupul și Sângele Lui, precedată de Taina Sfintei Spovedanii (cf. *Ioan* 6, 54, 56).

În acest sens, apostolii au propovăduit că după ce au văzut Învierea lui Hristos s-au putut împărtăși de El și au avut motiv să se închine Lui în fața Sfintei Cruci, ca aceleia prin care a venit bucuria mântuirii întregii lumi.

Același adevăr îl mărturisește și Biserica în cântările ei: „Veniți, toți credincioșii, să ne închinăm Sfintei Învierii lui Hristos. Că, iată, a venit, prin Cruce, bucurie la toată lumea” (*Cântarea Învierea lui Hristos*); de aici și afirmația Sf. Apostol Pavel: „cuvântul crucii pentru cei ce pier este nebunie; iar pentru noi, cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu” (*1 Corinteni* 1, 18).

Sau, cum tot Sf. Apostol Pavel le scrie romanilor: „Căci dacă am fost altoiți pe El prin asemănarea morții Lui, atunci vom fi părtași și ai învierii Lui” (*Romani* 6, 5). Ceea ce înseamnă că în fiecare mormânt se găsește sămânța de viață a Învierii lui Iisus Hristos.

Hristos, prin moartea Lui, a omorât moartea (*2 Timotei* 1, 10). „Lucrul pe care Mi l-ai dat să-l fac l-am săvârșit. Și acum, preaslăvește-Mă Tu, Părinte, la Tine Însuși, cu slava pe care am avut-o la Tine mai înainte de a fi lumea”, spune Domnul Iisus în *Rugăciunea arhierească* (*Ioan* 17, 4-5).

Dumnezeu Tatăl răspunde epiclezei Lui finale; Tatăl L-a preamărit în Duhul Sfânt. Și astfel lumea își află echilibrul în Dumnezeu, Care nu vrea să lase ultimul cuvânt morții, suferinței și păcatului, ci deschide perspectiva urcușului firesc spre cetatea de lumină a învierii. Aici creația își găsește desăvârșirea, iar sensul morții se schimbă, am zice că se încreștinează, devenind „adormire”, cum, de altfel, ne învață Sf. Apostol Pavel: „Fraților, *despre cei ce au adormit* nu voim să fiți în neștiință, ca să nu vă întristați ca ceilalți, care nu au nădejde. Pentru că de credem că Iisus a murit și a înviat, tot așa (*credem*) că Dumnezeu, *pe cei adormiți întru Iisus*, îi va aduce împreună cu El”

(1 *Tesaloniceni* 4, 13-14). Ceea ce înseamnă că Învierea îi scoate pe oameni din timp și îi face să simtă eternitatea.

Hristos a înviat din morți prin dreptatea lui Dumnezeu și va rămâne izvorul de viață al tuturor celor care împlinesc voia lui Dumnezeu, după adevăr și dreptate. Dacă Hristos n-a înviat, afirmă Sf. Apostol Pavel, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică și credința voastră” (1 *Corinteni* 15, 14).

Și aceasta pentru că, scrie Sf. Iustin Popovici, fără Învierea lui Hristos „nu se poate vorbi nici de misiunea apostolilor, nici de mucenicia mucenicilor, nici de mărturisirea mărturisitorilor, nici de sfințenia sfinților, nici de asceza asceților, nici de minunile făcătorilor de minuni, nici de credința credincioșilor, care sunt Evanghelia lui Hristos continuată de-a lungul veacurilor”.

Îmbucurător este faptul că după două mii de ani de la faptul Învierii Domnului constatăm că nici propovăduirea apostolilor și a urmașilor lor, episcopii și preoții, și nici credința în Înviere a celor botezați în Hristos (*Romani* 6, 3) nu au fost zadarnice.

Învierea este cea mai autentică dovadă a existenței lui Dumnezeu. De aceea, în orice fel de încercare ne-am afla, ca fii ai Învierii, să credem cu tărie în Înviere. Cine pune sub semnul întrebării Învierea lui Hristos subminează însuși miezul credinței creștine.

Hristos a înviat din morți, „fiind începătură (*a învierii*) celor adormiți” (1 *Corinteni* 15, 20), întrucât Cel Care S-a autodefinit drept „Calea, Adevărul și Viața” nu putea să rămână în mormânt și nici nu putea să moară ca Dumnezeu. A murit doar ca om și aceasta pentru că o înviere adevărată nu ar fi înviere dacă nu ar fi vorba, mai înainte, de o moarte adevărată.

Mântuitorul Hristos a venit în lume ca omul să înțeleagă cât de mult îl iubește Dumnezeu. Însă astăzi sunt și unii care trăiesc ca și cum Hristos n-ar fi înviat din morți, ca și cum acest unic eveniment nu ar fi avut niciun sens în viața lor.

Adevărul este că, deși oamenii L-au condamnat pe Hristos-Dumnezeu la moarte, Domnul Hristos, din iubire, prin învierea Lui, i-a „condamnat” la nemurire. Dată fiind această realitate, mă întreb: unde este oare răspunsul nostru la iubirea Lui?

Vă îndemn, așadar, iubiți credincioși și credincioase, să vă arătați credința în Înviere participând la slujbele Bisericii, la înnoirea vieții

prin spovedanie și împărtășanie, la activitățile de ctitorire și rectificare a semenilor voștri aflați în diferite încercări spirituale și/sau materiale, direct ori prin diferite programe social-filantropice, respectiv a bisericilor, așezămintelor social-medicele și educaționale; mai mult, arătați-vă credința în Înviere prin apărarea Ortodoxiei și a valorilor ei care sunt unice în lume.

În aceste momente de bucurie pascală, dar și de sporită îngrijorare cauzată de epidemia care bântuie asupra întregii lumi, vă adresez tuturor respectuoase și cuvenite mulțumiri: preoților, credincioșilor și credincioaselor, părinților stareți și maicilor starețe, cinului monahal din mănăstirile și schiturile din Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților, ctitorilor, donatorilor și binefăcătorilor implicați în lucrarea Bisericii, precum și autorităților de la toate nivelurile, pentru susținerea programelor și proiectelor noastre care fac parte din strategia de revigorare continuă a eparhiei, dorindu-vă, totodată, ca viața să vă fie o perpetuă înviere iruptă din taina Învierii lui Hristos!

Hristos a înviat!

## DUMINICA A II-A DUPĂ PAȘTI (a Sf. Apostol Toma)

### Domnul meu și Dumnezeuul meu!

„În ziua cea dintâi a săptămânii, fiind seară și ușile fiind încuiate, acolo unde erau adunați ucenicii de frica iudeilor, a venit Iisus și a stat în mijlocul lor și le-a zis: Pace vouă! Și, zicând acestea, le-a arătat mâinile și coasta Sa. Deci s-au bucurat ucenicii văzându-L pe Domnul. Atunci Iisus le-a zis iarăși: Pace vouă! Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit și Eu pe voi. Și, spunând acestea, a suflat asupra lor și le-a zis: Luați Duh Sfânt! Căroră veți ierta păcatele, le vor fi iertate, și căroră le veți ține, ținute vor fi. Însă Toma, unul din cei doisprezece, cel numit Geamănul, nu era cu ei când a venit Iisus. Deci i-au spus lui ceilalți ucenici: Am văzut pe Domnul! Dar el le-a zis: Dacă nu voi vedea în mâinile Lui semnul cuielei, și dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielei, și dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede. Și, după opt zile, ucenicii Lui erau iarăși înăuntrul, și Toma era împreună cu ei. Și a venit Iisus, ușile fiind încuiate, și a stat în mijlocul lor și a zis: Pace vouă! Apoi a zis lui Toma: Adu degetul tău încoace și vezi mâinile Mele, și adu mâna ta și o pune în coasta Mea, și nu fi necredincios, ci credincios! A răspuns Toma și I-a zis: Domnul meu și Dumnezeuul meu! Iisus i-a zis: Pentru că M-ai văzut ai crezut. Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut! Iisus a făcut înaintea ucenicilor Săi și alte multe minuni, care nu sunt scrise în cartea aceasta. Iar acestea s-au scris ca să credeți că Iisus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu, și, crezând, viață să aveți în numele Lui” (Ioan 20, 19-31).

Sfânta Scriptură ne prezintă foarte puține informații despre Apostolul Toma. În scrierile apocrife, Sfântul Toma apare cu numele *Iuda*; Sf. Evangheliști Matei, Marcu și Luca îl numesc *Toma*; iar Sf. Evanghelist Ioan îl numește *Geamănul*.

Nu știm de ce Toma purta un cognomen – *Iuda* sau *Mar*. *Învățătura celor 12 Apostoli*, scrisă în jurul anului 250, menționează